

Gods eigen Parochie

Sherman de Jesus maakte in 2004 kennis met pater Winand Kotte. De Curaçaose documentairemaker was direct onder de indruk van het charisma van de praktisch ingestelde priester. Samen maakten ze een script over de strijd van de pater rond de Utrechtse Sint-Willibrordkerk. Het aartsbisdom wilde deze laten slopen. Maar door de ongeoorloofde sacramentenbediening en de wonderlijk gefinancierde restauratie vanuit het Willibrordapostolaat bleef de kerk gespaard. Door de dood van de pater in 2006 verschoof de aandacht van de documentaire. De Jesus begon met filmen tijdens de requiemmis, waar het stoffelijk overschot van de pater onder een staande ovatie de overvolle Willibrordkerk werd uitgedragen. Het moest een portret worden dat recht deed aan de man rondom wie ook postuum nog immer veel controverse hangt. Daartoe gaat De Jesus in gesprek met hen die Kotte gekend hebben, zowel aanhangers en bewonderaars als

tegenstanders vanuit met name het aartsbisdom. Deze aanpak pakt intrigerend uit. Met verzorgd camerawerk en weloverwogen montage wordt de tijd genomen de desbetreffende personen, locaties en uiteraard de in het conflict centraal staande liturgie uit de doeken te doen. De integere manier waarop voor- en tegenstanders mogen uitspreken wekt indruk. Hun verhaal wordt kracht bijgezet met door hen aangedragen materiaal. Toch blijkt uit het geheel van de documentaire vooral de bewondering die de maker koestert voor de priester die weliswaar als ongehoorzaam werd weggezet, maar twee jaar geleden werd gerehabiliteerd (zie KN24/2009). Uit de Vaticaanse documentatie bleek dat de pater eigenlijk nooit gesuspendeerd was geweest, terwijl die zwarte wolk hem wel altijd was blijven overschaduwen. De regisseur gaat in een interview in AD echter zo ver te stellen dat het hem niet zou verbazen als Winand Kotte ooit nog eens heilig

wordt verklaard. Die aanspraak gaat ver. De paus spreekt heiligverklaringen niet uit op basis van een indrukwekkend charisma. Er gaat ook een ingrijpend dossieronderzoek aan vooraf, waaruit moet blijken of de kandidaat altijd dienaar van God en zijn Kerk is gebleven. Dat De Jesus zich beperkt tot getuigenissen en bewust niet in de dossiers is gedoken, betekent niet dat er ook geen belastende informatie zou kunnen bestaan. Waarom niet geluisterd naar hen die beweren te kunnen bewijzen dat de banden met tegenpaus Clemens XV niet zo vrijblijvend waren als nu in de documentaire wordt afgedaan? Ook wordt niet ingegaan op andere slechts aangestipte beschuldigingen. Kun je de argumenten van de tegenstanders ontkrachten, dan sta je als filmmaker sterker. Maar in het geval ze gelijk hebben, zou zelfs suspenderen nog een milde straf zijn geweest. Hoe het ook zij geweest, *Gods eigen Parochie* geeft een mooie, maar

secundaire blik op de geschiedenis. Voor wie de situatie nog niet kennen is deze verhelderend, voor betrokkenen en liefhebbers van liturgie herkenbaar, voor de critici niet uitputtend genoeg. Maar dat pater Kotte lof toekomt voor de redding van de prachtige Willibrordkerk, nu opnieuw geconsacreerd en bestemd, kan niemand nog ontkennen. Dit wapenfeit blijft pront op zijn conto staan, hoe controversieel hij ook was en wellicht zal blijven.

Documentaire: Gods eigen parochie (2011), NL, 58 min. Scenario en regie: Sherman de Jesus, met o.a.: met Amandus Korse, Antoine Bodar, Winand Kotte, Kardinaal Simonis, tegenpaus Clemens XV en Peter Klos. Op 2 en 9 april te zien in Louis Hartlooper Complex om 11.30u in aanwezigheid van de regisseur. Tv-uitzending bij RTV Utrecht op maandag 13 juni.

Sucker Punch

Voor Zack Snyder is het leven een strijd. In 300 (KN13/2007) manifesteerde zich die als episch, in Watchmen (KN11/2009) filosofisch en in Legend of the Guardians (KN40/2010) allegorisch. Maar steeds dient hij die op in zijn typerende stijl van slow motion, close-ups en digitale decors: meer idealistisch dan realistisch. In Sucker Punch verfilmt Snyder voor het eerst geen (strip)boek, maar een eigen verhaal. En deze keer richt hij zich op de geestelijke strijd. Dat een oorlog zich in de geest afspeelt, wil niet zeggen dat hij niet reëel is, moet hij hebben gedacht. Want deze strijd ziet er net zo heftig en mythisch uit als in zijn eerdere projecten. Zoals Darren Aronofsky met Black Swan (KN6) een vrouwelijke tegenhanger bood van zijn The Wrestler, zo is Sucker Punch

Snyders vrouwelijke versie van 300. Meisjes komen in opstand tegen de mishandeling die hen te wachten staat in het gesticht, waar zij enkel zijn opgenomen om de schuld afgeschoven te krijgen. Ziedaar de eeuwige stereotypering van de vrouw als zondebok. Een therapeute heeft het nog goed met de meisjes voor en probeert hen met creatieve therapie te helpen. In eerste instantie leidt dat slechts tot een andere voorstelling van hun problemen. Maar op een dieper niveau van hun fantasie leren ze er tegen in opstand te komen. Wat voor de buitenstaander dans lijkt, is een aan de werkelijkheid parallel lopend ontsnappingsplan in verschillende genres: martial arts, oorlog, fantasy, sciencefiction en zelfs musical. Van een in elk genre terugkerende Wijze Man leren zij hoe verstandig te

overwegen, de wapens tegen het onrecht op te nemen, en bereid te zijn zichzelf voor hun vriendinnen op te offeren. Zo veranderen zij langzaam van de oude Eva, de zondebok, in de nieuwe Eva, de 'medeverlosseres'. In feite is dit dezelfde christelijke boodschap als die van The Lord of the Rings, waaraan ook duidelijk wordt gerefereerd, en andere genrefilms die de strijd tussen goed en kwaad expliciet in beeld brengen. Een veel gehoord commentaar is echter dat de manier waarop Snyder die in beeld brengt averechts kan werken. Door zijn beukende bombast en het expliciet tonen van de uitbuiting die hij bekritiseert kan de film verkeerd begrepen worden als verheerlijking van en oproep tot fysiek geweld, of mislukte poging tot vermaak. Dat verwijt klonk ook al ten aan-

zien van zijn eerdere werk. Wie dat als pretentieuze 'pornografie' beschouwde, kan nu ook beter thuisblijven om zich een hoop ergernis te besparen. Fans stelt Snyder echter niet teleur. Wat mij betreft mag hij de strijd voortzetten.

Film: Sucker Punch (2011), VS en Canada, 109 min. Scenario: Zack Snyder en Steve Shibuya, regie: Zack Snyder, met o.a.: Emily Browning, Abbie Cornish, Vanessa Hudgens, Oscar Isaac, Scott Glenn en Carla Gugino.

KN-kijkwijzer:

MICHEL VAN HOUT

>> vervolg pagina 7

Strafklacht wegens smaad tegen KWPN

Daarom vind ik het eigenlijk droevig dat daar een gerenommeerd geleerde als prof. van Rossum bijgehaald moet worden."

Spannend

We zijn terug op de zitting van het Hof van Discipline. Tegenover de familie Van Hoek en prof. Van Rossum zitten de advocaten Kollen en Knijff. Zojuist heeft de fragiele stem geklonken van Janine van Hoek, die een slechte gezondheid heeft. Het lijkt rechter Wim den Hartog Jager, juist nog zo bars, milder te stemmen. Nu hij de zaak doorkrijgt, doet hij een schikkingsvoorstel. Als mr. Kollen nu eens wil toegeven dat gebruik van doping bij de hengst Guldenberg nooit is aangetoond, zoals de wetenschap stelt, "bent u dan echt helemaal van elkaar af?" De Van Hoeks reageren enthousiast. "Dat willen we best." En met het oog op KN zeggen ze erbij: "Het wordt direct gepubliceerd." Nu wordt het spannend. Gaan we echt meemaken dat de angel in een slepende juridische kwestie na twintig jaar in een handomdraai wordt weggehaald?

Wisselgeld

Mr. Kollen worstelt zichtbaar met de vraag. Maar daar is mr. Knijff: "Dit gaat mij net even te snel. Mr. Kollen heeft altijd als advocaat van KWPN, en nooit in privé gesproken." Wil mr. Knijff daarmee zeggen dat een advocaat wel 'in functie' onwaarheid mag debiteren? Bovendien, op 27 maart 2010 eiste mr. Kollen aan de rechtbank Breda in een andere zaak (die van advocate mr. Nia Muller, die haar collega Kollen óók al beschuldigt van een oneerlijke proceshouding) dat "alle zaken tegen KWPN en mijn persoon moeten stoppen". KWPN-directeur J.H. Knaap riep bij die gelegenheid uit: "Deze gifbeker moet stoppen! Hoe, maakt mij niet uit!" Daarop begon Kollen over de affaire-Guldenberg: ook die moest stoppen. "Kollen probeerde daar van ons wisselgeld te maken", aldus Frans van Hoek. "Hij dacht ten onrechte dat mr. Muller ook voor ons als advocaat optrad. Daarmee viel hij door de mand. Van zijn privébetrokkenheid bij onze zaak heeft mr. Kollen zelf het bewijs geleverd."

Zo zit nu de affaire-Guldenberg opnieuw vast. Met dank aan mr. Knijff. Het echtpaar van Hoek kondigt deze week aan een strafklacht in te dienen tegen het KWPN "wegens smaad, smaad-schrift, laster en bedrog en het op grond daarvan plegen van fraude". Verzocht om een reactie op dit artikel, herhaalde directeur Knaap slechts dat voor het KWPN de zaak afgedaan is. Gezien de strafklacht is zij dat echter niet. En wel doordat het KWPN een juridische fictie blijft volhouden, die volgens deskundigen geen basis in de realiteit heeft.